VÄRMDÖ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2016-05-10

Handläggare
Merith Fröberg
Tillväxtavdelningen

Diarienummer
2016NÄN/0095

Kvalitetsredovisning särskild utbildning för vuxna 2015

Förslag till beslut

1. Näringslivsnämnden har tagit del av kvalitetsrapport för särskild utbildning för vuxna 2015.
2. Näringslivsnämnden antar Plan för uppföljning av särskild utbildning för vuxna 2016/17.

Beslutsnivå

Näringslivsnämnden

Sammanfattning

Som huvudman för särskild utbildning för vuxna är kommunen skyldig att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete med inriktning mot att utbildningen ska uppfylla de nationella mål, krav och riktlinjer som gäller för skolformen. Särskild utbildning för vuxna i Värmdö kommun bedöms överlag hålla en god kvalitet. Utvecklingsområden finns bl.a. avseende elevers förutsättningar att påverka sin studietid och utbildningens koppling till arbetslivet.

Bakgrund

Näringslivsnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att fullgöra kommunens ansvar som huvudman för den särskilda utbildning för vuxna som kommunen erbjuder. Huvudmannen är enligt skollagen skyldig att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete inriktat mot att utbildningen ska uppfylla de nationella mål, krav och riktlinjer som beslutats av riksdag och regering. Kravet innebär att huvudmannen systematiskt och kontinuerligt ska följa verksamheten, analysera resultaten i förhållande till nationella mål, och utifrån detta planera och utveckla utbildningen. Utbildningen ska motsvara skollagens krav på kvalitet, vara likvärdig och ska förankras i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Nationella mål för särskild utbildning för vuxna

Målet för utbildningen är att vuxna med utvecklingsstörning eller förvärvad hjärnskada ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling. (Skollagen 21 kap. 2§)

Utbildningen ska utformas så att elevens studier kan kombineras med arbete, praktik eller studier inom vuxenutbildningens andra skolformer.

Ärendebeskrivning

Värmdö kommun är huvudman för en anordnare av särskild utbildning för vuxna: Komvux Värmdö.

Rektor för Komvux Värmdö ansvarar för att systematiskt arbeta för att förbättra kvaliteten inom den egna skolenheten. Skolans kvalitetsarbete redovisas årligen till nämnden, som ansvarar för att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete på övergripande nivå.

Resultat 2015

Under 2015 har 28 unika elever läst särskild utbildning för vuxna hos Komvux Värmdö. Flera elever läser mer än en kurs per år, och totalt har elever inom särskild utbildning för vuxna gjort 53 kursstarter under året. Tre elever har gjort avbrott i sina studier. Av dessa är det två som har avbrutit en kurs, och en som helt har avbrutit sina studier.

Det är vanligt att elever inom särskild utbildning för vuxna behöver extra tid på sig för att slutföra en kurs, vilket avspeglas i betygsstatistiken. Under 2015 har 3 betyg satts inom särskild utbildning för vuxna, vilket bedöms vara jämförbart med betygsstatistiken för tidigare år.

	Antal satta betyg (A-F)	Antal betyg A-E	Antal betyg A	Antal avbrott
Elever på grundläggande nivå	0	0	0	1
Elever på gymnasial nivå	0	3	0	2

Under 2015 har alla som har sökt till särskild utbildning för vuxna antagits till utbildningen. Varje elev har en individuell studieplan. Det vanligaste är att eleverna studerar en dag per vecka, och i genomsnitt har eleverna tre undervisningstimmar per vecka.

Skolan erbjuder lärlingsutbildning inom särskild utbildning. Under 2015 har dock ingen elev gått lärlingsutbildning.

Antalet lärartjänsten uppgår till totalt 1,4 heltidstjänst fördelade över fyra lärare. Två av lärarna har pedagogisk examen och lärarlegitimation. Inom särskild utbildning för vuxna medger Skolverket dispens från lärarlegitimation fram till 2018.

Kvalitetsarbete under 2015

Undervisning som utgår från elevens behov och förutsättningar

Elever som studerar inom särskild utbildning för vuxna har vitt skiftande förutsättningar. All vuxenutbildning ska utgå ifrån den enskilda elevens behov och förutsättningar. För att kunna tillgodose behov och önskemål hos varje enskild varje elev tillämpar skolan ett individualiserat arbetssätt, där både undervisning, studietakt och läromedel anpassas till elevens situation.

Innan skolstart får varje elev träffa speciallärare inom Komvux Värmdö. Då bedömer eleven och läraren tillsammans vilken nivå eleven ska börja studera på, och upprättar en individuell studieplan för eleven. Studieplanen utgår från elevens behov och förutsättningar, och innehåller elevens utbildningsmål och planerad omfattning av studierna. Elevens kunskapsutveckling följs kontinuerligt, och studieplanen utvärderas terminsvis av lärare och elev gemensamt. Om eleven vill finns möjlighet att få vägledning hos skolans studie- och yrkesvägledare.

De avbrott som gjorts under 2015 har berott på att elevens arbetssituation har ändrats, eller att eleven fått ändrade personliga (medicinska) förhållanden.

Elevers delaktighet och inflytande

Skolan har ett aktivt värdegrundsarbete inom samtliga skolformer, och likabehandling, jämställdhet och frihet från kränkande behandling genomsyrar all verksamhet inom särskild utbildning för vuxna.

För att fånga upp elevernas uppfattningar om kursutbud, gruppstorlek, undervisning, personal och trivsel på skolan genomförs regelbundna enkäter bland eleverna. Frågorna i enkäten är anpassade efter målgruppen.

För att stärka elevernas möjligheter till livslångt lärande och delaktighet i samhällslivet ingår frågor om bemötande, attityder och socialt samspel som en integrerad del i utbildningen, liksom färdigheter i teknikanvändning och språk[1].

Samverkan

På skolan finns alla former av vuxenutbildning, och lärare inom den särskilda utbildningen för vuxna har därmed naturliga kontaktytor och mycket goda möjligheter att utbyta erfarenheter och samverka med personal inom kommunal vuxenutbildning och SFI. Närheten till vuxenutbildningens andra skolformer underlättar också möjligheten att skapa flexibilitet i utbildningen för elever som vill studera inom flera skolformer.

En viktig uppgift inom särskild utbildning för vuxna är det uppsökande arbetet, som syftar till att nå hela målgruppen med information om rätten att studera och hur man gör för att börja. Skolan samarbetar i det uppsökande arbetet med gruppboenden och dagliga verksamheter i kommunen, genom att dela ut utbildningskatalogen och ansökningsblanketter i boendena/verksamheterna inför varje kursstart. Skolans speciallärare gör även regelbundet personliga besök hos gruppboenden och dagliga verksamheter i kommunen.

---

[1] Social, digital och språklig (modersmål och främmande språk) kompetens är tre av de nyckelkompetenser som EU har definierat som nödvändiga för ett livslångt lärande. Övriga nyckelkompetenser är: matematisk kompetens, förmåga att lära att lära, kulturell medvetenhet, samt initiativförmåga och entreprenörskap. (Europeiska kommissionen: Nyckelkompetenser för livslångt lärande. En Europeisk referensram, 2007)

Bedömning

Särskild utbildning för vuxna bedöms överlag hålla en god kvalitet. Det är den enskilda elevens behov och förutsättningar som är utgångspunkten för utbildningen, och det finns möjlighet att anpassa såväl studietakt som undervisning och läromedel efter elevens unika situation. Utbildningen håller också i huvudsak god kvalitet avseende elevernas delaktighet och inflytande.

Betygsstatistiken visar att det endast är ett fåtal elever som slutfört kurser under 2015. En tillbakablick visar att det ser ut på samma sätt även tidigare år, och det är vanligt att elever inom särskild utbildning för vuxna behöver längre tid för att klara kurserna. Ett sätt att underlätta för eleverna att få betyg, och samtidigt förbättra deras möjligheter att påverka sin studietid och innehållet i sina studier, är att dela in längre kurser i delkurser. Det ger eleven möjligheter att välja de delar av kursen som hen behöver, för framtida studier eller arbete. Betyg sätts då i varje delkurs, och en elev som har betyg i samtliga delkurser får ett sammanfattande betyg på kursen i dess helhet.

Särskild utbildning ska, liksom annan vuxenutbildning, knyta an och anpassas till de krav som ställs i arbetslivet. Det är viktigt för att ge eleverna så goda förutsättningar som möjligt att kunna hitta ett arbete och etablera sig på arbetsmarknaden. Idag finns möjlighet för elever inom särskild utbildning att gå en lärlingsutbildning. Genom att utveckla fler och nya former för att anpassa utbildningen till arbetslivet bedöms fler elever kunna tillgodogöra sig kopplingen mellan utbildningen och arbetslivet.

Även samverkan mellan skola, daglig verksamhet och elevens boende är ett utvecklingsområde. Samverkan kan både beröra de kunskaper eleven tränar i skolan och sådant som eleven behöver för att, utifrån sina egna förutsättningar, leva ett självständigt liv. Sådan samverkan bedöms kunna gynna elevens kunskapsutveckling genom att de kunskaper och färdigheter eleven utvecklar blir en del av vardagen.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för miljön

Ärendet har inga konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Att systematiskt arbeta för att förbättra kvaliteten inom särskild utbildning för vuxna bedöms bidra till att utbildningens kvalitet ständigt utvecklas, samt till att säkerställa ett att resurser används på ett effektivt sätt. Därigenom bedöms ärendet ha gynnsamma effekter såväl för elever inom skolformen som för övriga medborgare.

Konsekvenser för barn

Ärendet har inga särskilda konsekvenser för barn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Tillväxtavdelningen.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Biläggs/Biläggs ej
1	Plan för uppföljning av särskild utbildning för vuxna 2016/17	Biläggs

Sändlista för beslutsexpediering

Rektor Komvux Värmdö

Lars Öberg
Sektorschef
Samhällsbyggnad och tillväxt

Karin Jöback
Avdelningschef
Tillväxtavdelningen